

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK I

Łódź, niedziela 21 lipca 1946 roku

Nr 183

Spór o odszkodowania

Obrońcy kapitału niemieckiego godzą w żywotny interes Polski. — Międzynarodowi akcjonariusze są solidarni

Ostatnio mówi się wiele za granicą o sprawie odszkodowań wojennych. Sprawy te obchodzą również bardzo Polskę, gdyż jak wiadomo, konferencja poczdamska przyznała nam odszkodowania wojenne w ramach tych odszkodowań, jakie otrzyma Związek Radziecki. Z ogólnej sumy aktywów niemieckich, jakie przypadną w udziale Związkowi Radzieckiemu, nasz wschodni sojusznik wypłaci nam odpowiednią część, której rozmiary zostały ściśle ustalone uchwałami konferencji poczdamskiej.

Dlatego też interesy Polski nakazują nam bacznie śledzić rozwój wypadków, związanych z wypłatą odszkodowań i walczyć przeciw wszelkim próbom zahamowania, umniejszenia lub anulowania odszkodowań, należących się Związkowi Radzieckiemu, a więc i nam.

Próby takie są, niestety, czynione ostatnio coraz częściej. Koła wielkokapitalistyczne W. Brytanii czynią usilne starania, aby skomplikować rzeczy proste, aby całą sprawę reparacji postawić w krzywym zwierciadle. Usiłowania te mają na celu przeszkodzenie w uzyskaniu przez rząd radziecki odszkodowań wojennych, które zostały mu przyznane na konferencji krymskiej i poczdamskiej.

Przeciwnicy przyznania Związkowi Radzieckiemu odszkodowań twierdzą obecnie, że, niejasne jest, co należy rozumieć przez własność niemiecką w Austrii.

Sprawa jest jednak zupełnie jasna: przez majątek niemiecki rozumieć należy wszelkie inwestycje, poczynione przez Niemców w Austrii, bez względu na to, czy powstały one przed, czy po r. 1938.

Wszystkie więc przedsiębiorstwa w Austrii, w które włożony został kapitał Niemiec, dążących do ekspansji gospodarczej w Austrii, podlega pojęciu o reparacjach.

Koła, przeciwnie przyznaniu Związkowi Radzieckiemu odszkodowań z Austrii maskują swe istotne intencje pozorną troską o „interes gospodarczy Austrii”.

Przeciw Churchillowi występuje Premier Attlee

W jednym z przemówień do robotników, wygłoszonym w Durham, premier brytyjski Attlee potępił ostro partię konserwatywną, na której czele stoi Winston Churchill.

Omawiając negatywne stanowisko Churchilla wobec ustawy o racjonowaniu chleba, Attlee nazwał Churchilla i jego partię bankrutami politycznymi, nie mającymi żadnej linii politycznej, która by była odpowiednią dla W. Brytanii.

Niemcy „profesują” przeciw obniżeniu racji żywnościowych

Rada miejska Kolonii przyjęła rezolucję, w sprawie złożenia protestu przeciwko nowym ograniczeniom żywnościowym w brytyjskiej strefie okupacyjnej, które mają obowiązywać od poniedziałku. Rada stwierdziła, że nowe zmniejszenie racji żywnościowych „zagroza bezpośrednio życiu jedności i całej ludności niemieckiej”.

NASTĘPNY NUMER „EXPRESSU”

ukáže się we WTOREK, dn. 23 bm

Istotne cele, „przyświecające” imperialistom są jednak jasne: Wielka Brytania, zachowując szereg wielkich urządzeń przemysłowych w Austrii, zachowałaby je w istocie dla siebie t.j. dla anglo-saskich akcjonariuszy tych przedsiębiorstw. Anglia posiada dosyć „wypróbowanych” środków na to, by podporządkować sobie

gospodarczo Austrię i ciągnąć dla siebie korzyści. Nikt trzeźwy nie uwierzy bowiem w „szlachetne i bezinteresowne” intencje wielkiego kapitału brytyjskiego, którego jedyną troską miałoby być, rzekomo strzeżenie austriackiej niezależności gospodarczej.

INTERPELACJE W IZBIE GMIN

W Izbie Gmin często gość jakiś wstaje i dużo głupich pytań zadaje.

Daje w nich wyraz swej „wielkiej trosce”, że „tak się ludziom źle dzieje w Polsce”...

Na to odpowiedź daje posłowi gość jakiś inny — z ławy rządowej.

„Chcemy, by w Polsce było najszybciej tak jak jest w Indiach, w Grecji, w Egipcie”...

Zbrodnie kobiety - Sfinksa

Tajemnicza piękność wydawała w ręce „Gestapo” działaczy ruchu niepodległościowego. Nici afery prowadzą do Łodzi

Zagadkową sprawę poszlakową, której nici prowadzą do Łodzi, rozpatrzy w najbliższym czasie Sąd Specjalny w Warszawie.

W Łodzi znaleziono część kartoteki „Gestapo” z Al. Szucha. M.in. natrafiono na personalia Eleonory Maciak, która figurowała pod pseudonimem „Eryka”, przy czym określono ją jako bardzo „zasłużoną”.

Maciakową szybko odnaleziono. Przebywała ona w Otwocku, gdzie pracowała jako sanitariuszka w szpitalu PCK. Aresztowano ją, przy czym na jaw wyszły sensacyjne szczegóły, dotyczące Maciakowej.

Początek sprawy datuje się roku 1939. W tym roku zjawiała się na bruku warszawskim kobieta, która wszystkich porwała swą urodą. Była to baronówna Eleonora Beata Pahlen.

Baronówna urodą swą oczarowała oficera Wojsk Polskich kpt Maciaka, który w czerwcu 1939 r. stanął z nią na ślubnym kobiercu.

Wojna rozłączyła młodą parę. Kpt. Maciak po krótkiej kampanii wrześniowej, dostał się do obozu, skąd uciekł i wrócił do Warszawy. W jakiś czas potem został aresztowany przez „Gestapo”.

Zrozpaczona małżonka rozpoczęła wędrowkę po niemieckich urządach policyjnych, usiłując wydobyć męża, względnie uzyskać o nim jakieś wiadomości. Dowiedziała się wreszcie, że mąż jej został rozstrzelany.

Poszukując męża Maciakowa nawiązała szereg znajomości z wyższymi dygnitarzami z „Gestapo” i ulegając ich namowom została agentem „Gestapo”.

Maciakowa gościła często oficerów niemieckich w swym mieszkaniu, spotykała się z nimi w lokalach publicznych.

Oskarżona sama zeznaje, że w czasie tych spotkań otrzymała kilkakrotnie pieniądze, które jej siłą rzekomo wsuwano do torbki.

Na 22-go lipca

Dwa lata minęły od chwili, kiedy Chelm wyzwolono — i kiedy w tym właśnie Chelmie Manifest ogłoszono.

A w Manifestie zawarty był cały ogromny program, będący jedynym wyrazem Ludu Polskiego dobra.

To na co czekano od wieków i za czym tęskniono, to wreszcie zrealizowane zostało w Lipcowym Manifeste.

I zapewniona została dzięki istotnym reformom idea równości wszystkich i wszystkich jednaka wolność

Manifest stał się podstawą i demokracji ostoją, i główny kierunek nadal narodowego rozwoju.

Dlatego też na zawsze będzie dla Polski dzień ten, symbolem o d r o d z e n i a i Narodowym świętem...

Dr WIST

Greiser powieszony

Artur Greiser został powieszony publicznie dziś o g. 7-ej rano w Poznaniu.

Wykonanie wyroku odbyło się w obecności przedstawicieli władz i licznie zebranych tłumów.

Złot młodziży ZWM w Warszawie

Dziś na placu Mokotowskim w Warszawie odbywa się ogólnopolski złot młodziży Związku Walki Młodych.

Uroczystości otwarcia złotu i przeglądu szeregów młodziży dokona Prezydent Bierut.

3 traktaty pokojowe są już opracowane

Jak donoszą z Paryża zastępcy czterech ministrów ukończyli w czwartek wieczorem opracowywanie traktatów pokojowych z Włochami, Węgrami i Bułgarią i dostarczyli je przedstawicielstwu państw, które mają wziąć udział w konferencji pokojowej 29 lipca.

Trygve Lie wyjechał do Moskwy

Sekretarz generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych Trygve Lie udał się wczoraj samolotem do Moskwy na zaproszenie rządu radzieckiego.

Gdy Maciakowej pokazano znalezione w Łodzi papiery, gdzie widniała adnotacja, iż była „zasłużona” — tajemnicza piękność bynajmniej nie zatrafiła się, oświadczyła, że dawano jej rozmaite papiery do podpisu, które podpisywała bez czytania, gdyż grożono jej śmiercią, o ile nie spełni rozkazu.

Ponadto stwierdzono, że oskarżona delegowana była przez „Gestapo” do zadań specjalnych, a mianowicie do polskich organizacji podziemnych i że jako agentka „Gestapo” wydawała członków tych organizacji władzom niemieckim.

Oskarżona temu kategorycznie zaprzecza, faktem jednak jest, że nawiązała bliższy kontakt z jednym z oficerów organizacji podziemnych, po którym zaginął wszelki ślad.

Sprawa Maciakowej — baronówny Pahlen, budzi zrozumiałe zainteresowanie, zarówno z uwagi na ilość, jak i na osobę bohaterki — tajemniczej piękności, kobiety „sfinksa...” (ao)

WICEK i WACEK (w czasie okupacji)

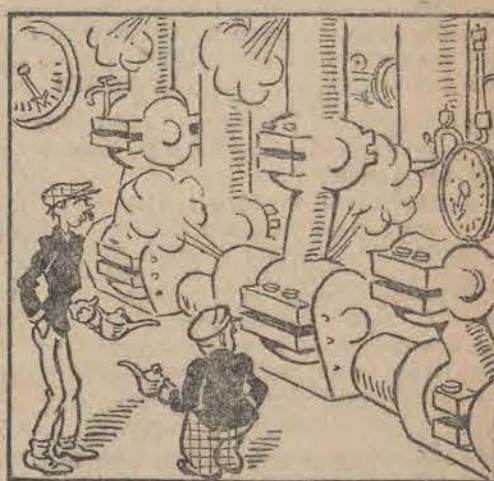
WYNALAZCA: — Podobają mi się te draby... Hallo, panowie!
WACEK: — Ktoś nas woła!...

WYNALAZCA: — Widziałem, że wypadło panu te tysiąc marek!
WICEK: — Wierzę, że tak było...

WYNALAZCA: — Lubię ludzi obrotowych, więc angażuję was do mojej fabryki... zegarków!

WICEK: — O!... Podejrzana jest mi ta fabryka... zegarków!
WACEK: — Jak i jej właściciel!...

Na marginesie

Nie utrudniajcie nam pracy!

Przedstawiciele władz mają dla prasy wiele słów uznania i pełne usta komplementów przy... oficjalnych okazjach. Słyszymy wówczas, my dziennikarze, o misji społecznej, jaką mamy do spełnienia, o rzeczowej krytyce przejawów naszego powojennego życia, jakiej się od nas oczekuje itp. itp. Słyszymy, że jesteśmy jednym z najważniejszych czynników kontroli społecznej, że do nas należy piętowanie wszystkich niedociągnięć i mankamentów, zdarzających się jeszcze w naszym kraju.

Tak się mówi, jak zaznaczyliśmy, przy oficjalnych okazjach!

Swoje obowiązki zawodowe dziennikarze dobrze znają. I dobrze wiedzą, czego społeczeństwo od nich żąda i czego po nich się spodziewa.

W praktyce jednak napotyka dziennikarz na niezrozumiałe przeszkody, zapory biurokratyczne, zupełnie nieżywcowe, które jednak pokonuje, tylko dzięki połączonej z wykonywanym zawodem — zaradności.

Jeżeli wkradają się niekiedy do artykułów i notatek prasowych niecisłości — jest to wynikiem właśnie tego, że ludzie powołani do udzielenia rzeczowej informacji — informacji tej udzielić nie chcą, bo im rzekomo zabrania tego jakiś... okólnik.

Chcieliśmy zdobyć informacje z działalności szeregu instytucji miejskich. W instytucjach tych najgrzeczniej zakomunikowano nam, że informacji tych udzielać im nie wolno, bo... jest przecież specjalny okólnik zarządu miasta w tej sprawie, że wszystko tylko przez wydział prasowy.

Świetnie. Idziemy do wydziału prasowego. Siedzi tam bardzo miła pani, która stwierdza — zupełnie słusznie — że informacji, o które nam chodzi, musi udzielić fachowiec, bo przecież trudno, żeby ona się znała i na kanalizacji i na działalności ZOM-u i na polityce tramwajowej... Jeżeli chce — może mi za jakiś tydzień zebrać te dane z odpowiedniej instytucji, potem władze wyższe to zaaprobuje... i wtedy będzie mogło być wydrukowane...

Badzo to wszystko jest zabawne. Wyobraźcie sobie czytelnicy, co by to było, gdybyśmy w ten sposób zdobywali wszystkie nasze informacje. Dowiadywalibyście się o wszystkich wydarzeniach co najmniej z dwutygodniowym, jeżeli nie miesięcznym opóźnieniem. No, bo nim jeden naczelnik sprawdzi, nim drugi prezes sprawdzi, a dyrektor zaaprobuje...

Nie, moi panowie, prasa nie jest biurokratycznym urzędem, nie rejestruje kawałków, lecz musi dawać materiał żywy, aktualny, wartościowy z punktu widzenia zarówno czytelnika, dla którego jest przeznaczona, jak i ogólnego dobra Państwa.

Wobec tego zdobywać będziemy informacje własnym „przemysłem”, własnym sorytem i wykorzystując nasze osobiste kontakty z ludźmi, łamiąc w ten sposób ten zakaz Zarządu Miejskiego i składając do łamania go innych, naszych informatorów.

Czy nie byłoby zatem wskazane cofnąć to nieżywcowe i... niezręczne zarządzenie?

„Gorączka złota” w Łodzi

Piwnice i ogrody łódzkie kryją zakopane skarby, tylko jak je odnaleźć? — Bezmyślne poszukiwania po składach rupieci

Przypadkowe odkrycie „skarbu” w poniemieckiej kasie przy ul. Traugutta 8 wywołało w Łodzi swego rodzaju „gorączkę złota”.

W wielu domach łódzkich piwnice zawałone są wprost stolami, szafami, biurkami itp. rupieciami, wyrzuconymi z poniemieckich lokali.

Nikt do nich nie przywiązywał dotąd żadnej wagi. Umieszczono je w piwnicach i zapomniano o nich tak, jak się zapomina o starych, niepotrzebnych nikomu rzeczach.

O istnieniu ich przypomniano sobie dopiero teraz w związku z wypadkiem przy ul. Traugutta. Stare, połamane stoły i biurka wzbudziły nagle zainteresowanie. W niejednym domu, niejedno lo-

kator, przy świetle trzęsącej się w rękę. wskutek emocji, świecy, spenetrował piwnice w swym domu, w poszukiwaniu „złotego runa”.

Jakkolwiek poszukiwania te są bardzo naiwne, gdyż nikt, a tym bardziej przewidujący Niemcy na wierzchu kosztowności nie zostawia, a wypadek z ul. Traugutta nie może być w żadnym wypadku przykładem — tym niemniej stwierdzić należy, że niejedna piwnica łódzka, niejeden ogród kryją zakopane skarby...

Nie jest bowiem dla nikogo tajemnicą, że ludzie w okresie kataklizmów wojennych zakopują wartościowe przedmioty, a zwłaszcza złoto i biżuterię, licząc na to, że po wojnie, gdy życie unor-

muje się i zapanuje spokój, można będzie wydobyć swój majątek. Tak było podczas minionych wojen. Ostatnia jednak wojna była inna: mało kto wrócił do swoich domów...

Będąc w Warszawie w pamiętnym wrześniu 1939 roku rozmawiałem z wieloma znajomymi łódzianami. Zwierza mi się, że w ogrodach na terenie zamieszkałych przez nich posesyj, w piwnicach pod zwałami starych rupieci itp. ukryli drogocenne rzeczy, które odkopią, gdy się wojna skończy.

Wojna skończyła się, ale ilu z niej nie wróciło? Znane są wprawdzie wypadki, gdy powracający do swych domów odnaleźli ukryte przez siebie rzeczy, ale większość „skarbów” spoczywa nadal w ukryciach, wieść o których zabrali ze sobą do grobu zagubieni w zawierusze wojennej ludzie.

Niejedna więc zaciszny ogródek, porośnięty pachnącymi krzakami jaśminu, niejedna ustronna altanka, niejedna pełna rozmaitych wyziewów piwnica, kryje „skarby”...

Jak stwierdzić, gdzie „skarby” te są ukryte? Jak odnaleźć miejsce, gdzie leżą zakopane klejnoty i złoto?

Jest to rzeczka niemożliwa. Istnieją wprawdzie specjalne aparaty, które wykazują obecność metali w danym miejscu, jednak wymagane do tego jest, aby metali tych była znacznie większa ilość, przynajmniej kilka, kilkanaście kilogramów, a tak wielkiej ilości złota, nikt dotąd jeszcze nie posiadał.

A zresztą koszt takich aparatów jest tak znaczny, że przewyższa wartość niejednego „skarbu”.

Na razie więc nie pozostaje nam nic innego — jak zapomnieć o „skarbach”, spoczywających w ziemi. Może kiedyś znowu przypomni nam o nich jakiś przypadek? Może dziecko nasze, klepiąc babki z piasku przyniesie nam do mieszkania jakiś piękny naszyjnik perłowy i, kładąc go na stole, powie: „Zobacz, mamusiu, znalazłem korale w piasku...”

„Gorączka złota” jest bardzo zaraźliwa. Udziela się szybko każdemu. Ale na razie choroba ta nie ma podatnego gruntu, żeby się u nas rozwinęła. Łódź nie posiada złotych wnętrz, jak słynne Klondike... (o).

Prezydent Bierut — zecerem

Podczas wizyty w Domu Prasy spotkał swego byłego pracodawcę

Prezydent Bierut odwiedził wczoraj Dom Prasy w Warszawie, ażeby przypomnieć sobie atmosferę minionych lat, swoją młodość.

Prezydent Bierut pracował niegdyś jako zecer. Wchodząc do Domu Prasy, Prezydent spotkał dawnego swego pracodawcę, u którego... pracował przed laty w jego drukarni.

— Witam byłego pracodawcę — powiedział z uśmiechem Prezydent.

Oprowadzany przez jednego z drukarzy Prezydent z zainteresowaniem oglądał nowoczesne maszyny, po czym podszedł do maszyny i sam szybko i pewnie złożył swoje imię i nazwisko. Mimo 35-letniej przerwy w pracy, Prezydent zrobił to bardzo sprawnie i szybko. (o)

Zmiany w Radach Zakładowych

Nowe wybory zostały na razie wstrzymane

Do ORZZ w Łodzi nadeszło ważne zawiadomienie z KCZZ w sprawie Rad Zakładowych.

KCZZ komunikuje, że przy współudziale Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i Ministerstwa Przemysłu i Handlu przystąpiono do znalezienia Dekretu o Radach Zakładowych, celem wprowadzenia do niego poprawek, zapewniających Radom Zakładowym i dyrekcji normalne

funkcjonowanie i rozgraniczenie kompetencji jednej i drugiej strony.

W związku z tym ORZZ wystosowała okólniki do wszystkich rad powiatowych związków zawodowych i oddziałów związków w sprawie niewyznaczenia nowych wyborów do Rad Zakładowych i przedłużenia dotychczasowych kadencji Rad Zakładowych do czasu wejścia w życie znalezionego dekretu. (o)

PRECISIOUS-RADIO

SIENKIEWICZA 2

TANIO — SZYBKO — FACHOWO

Remont — strojenie — budowa radioaparatów, wzmacniaczy, urządzeń do nadawania płyt, radiofonizacja świetlic, lokali. — Porady dla Radioamatorów we wtorki i piątki godz. 16—19. Prowincja za załączeniem znaczka poczt.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Łodzi poszukuje wykwalifikowanych ekspedientów sklepowych i pakierów, do składów i sklepów włókienniczych.

Zainteresowani winni zgłosić się do Zarządu P.S.S. Łódź, Piotrkowska 31, I p. Dział Personalny przedkładając podanie z załączonymi: świadectwami szkolnymi, życiorysem i referencjami.

ZARZĄD

Piękny dar

Polonii Amerykańskiej dla PCK

Zarząd Główny PCK otrzymał za pośrednictwem swojej delegatury w Genewie piękny dar od Polonii Amerykańskiej w postaci cennych leków i materiałów sanitarnych, a mianowicie witaminy, materiały sanitarne, opatrunkowe i dentystyczne, przyrządy lekarskie, termometry, glukozę oraz środki nasercowe wzmacniające itd.

